

- kand. ped. nauk / I.A. Kovalenko. – Blagoveshensk., 2005. – 217 s.
14. Kupriyanov, B.V. sovremennye podkhody k opredeleniyu sushhnosti kategorii «pedagogicheskie usloviya» / B.V. Kupriyanov, S.A. Dynina // vestnik kostromskogo gos. un-ta im. N. A. Nekrasova. - 2001. - № 2. - s. 101-104.
15. najn, a.ya. o metodologicheskom apparate dissertacionnyx issledovanij /a.ya. najn // pedagogika. - 1995. - № 5. - s. 44-49.
16. Pedagogika / pod red. Yu.K. Babanskogo. - M.: pedagogika, 1988. - 432 s.
17. Podoprigora N. B. organizacionno-metodicheskoe obespechenie razrabotki i ispolzovaniya testovyx zadaniy v vuze [tekst]: diss. kand. ped. nauk: 13.00.08 / N.B.Podoprigora. Stavropol, 2006. - 213 s.
18. Polonskij, V.M. slovar po obrazovaniyu i pedagogike / v.m. polonskij. - M.: vyssh. shk. 2004. - 512 s.
19. Slovar-spravochnik po pedagogike [tekst] /avtor-sostavitel V. A. Mizherikov // pod obshh red. Ji.I. Pidkasiyogo. - M.: tc sfera, 2004. -448 s.
20. Filosofskij enciklopedicheskij slovar / gl. redakciya: I.f. ilichev, P.N. Fedoseev, S.M. Kovalev, V.G. Panov. - M.: sov. enciklopediya, 1983. - 840 s., s. 707.

**ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ
КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ БАКАЛАВРОВ СОЦИАЛЬНОЙ
ПЕДАГОГИКИ**

А. М. Прохорчук

***Аннотация.** В статье освещены педагогические условия, которые способствуют формированию исследовательской компетентности у будущих бакалавров социальной педагогики.*

***Ключевые слова:** педагогические условия, значение условий, обстоятельства формирования исследовательской компетентности.*

**PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF RESEARCH COMPETENCE
OF BACHELOR OF SOCIAL PEDAGOGY**

A. M. Prochorchuk

***Abstract.** In the article the pedagogical conditions that contribute to the formation of research competence in future bachelors social pedagogy.*

***Keywords:** pedagogical conditions, validity conditions, circumstances forming the research competence.*

УДК [378.147:332.2]:378.4(438)

**РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ
ДИСЦИПЛІН ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ
У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ:
ПОЛЬСЬКИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

Н.Г. РУСІНА, кандидат педагогічних наук, викладач

Відокремлений структурний підрозділ Рівненський коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України

***E-mail:** RusinaN@i.ua*

© Н. Г. Русіна, 2016

Анотація. У статті розглянуто способи реалізації компетентного підходу при викладанні дисциплін просторової організації території при фаховій підготовці землевпорядників.

Ключові слова: компетентнісний підхід, надпредметна компетентність, загальнопредметна компетентність, спеціально-предметна компетентність, навчальні дисципліни.

Актуальність (Introduction). Провідною ідеєю модернізації вищої освіти є підвищення її якості та економічного забезпечення цієї якості. У своїй доповіді В. Кремень зазначає, що економічну ефективність освіти може кардинально підвищити застосування нових результативних технологій освіти, запровадження компетентного підходу, системи вимірювання освітньої якості [2, с.14]. Компетентнісний підхід виступає дієвою формою практичного впровадження людиноцентричної освіти, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики, розкриває та розвиває задатки й обдарування кожної дитини і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу, формує професійно компетентну й кваліфікаційно конкурентну особистість [3, с.6]. Адже, цей підхід реалізується як спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є ієрархічно підпорядковані ключова, загальнопредметна і предметна (галузева) компетентності. Компетентності дозволяють фахівцю визначати і розв'язувати проблеми, характерні для певної сфери діяльності [1]. Саме компетентнісний підхід є базовим при підготовці фахівців різних напрямів в країнах Західної Європи. Зважаючи на це, важливо проаналізувати досвід зарубіжних країн по запровадженню компетентного підходу під час викладання спеціальних дисциплін у вищих навчальних закладах Польщі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Analysis of recent researches and publications). Різні аспекти компетентного навчання досліджували у багаточисельних працях вітчизняних і зарубіжних учених-дидактів, зокрема: до питання впровадження компетентного підходу в освіті зверталися Н. Бібік, І. Зимня, О. Локшина, О. Овчарук, О. Пометун, А.Хуторський; теоретичне та методичне розроблення означеного підходу у вищій школі відображено у роботах В.Байденко, Ю.Варданян, М. Головань, І.Радигіна С. Шишова; проблему шляхів реалізації компетентного підходу у вищій школі розглядають В. Адольф, І. Бірюк, В. Елькін, І. Лещенко, О. Кафанова, І. Титаренко; зарубіжний досвід запровадження компетентного підходу при викладанні спеціальних дисциплін представлено у дослідженнях Л. Грицюк, А. Лякішевої, Н. Журавська, Н. Лушнікової, С. Мельника, С. Сисоевої та ін.

Сучасні зміни й запити Української держави, процеси глобалізації, євроінтеграції активізують проблеми підвищення якості освіти, підготовки висококваліфікованого фахівця та запровадження в навчальний процес провідних методологічних підходів. Вирішення означених проблем вимагає дослідження передового зарубіжного педагогічного досвіду з реалізації компетентного підходу при викладанні дисциплін професійної підготовки майбутнього фахівця, а саме землевпорядника.

Мета (Purpose) статті є порівняльний аналіз методів викладання дисциплін просторової організації території при підготовці бакалаврів за напрямом «Землевпорядкування» (Gospodarki Przemysłowej) на прикладі трьох вишів Республіки Польщі та визначення основних способів реалізації компе-

тентнісного підходу при викладанні, а також проблеми та перспективи їхнього використання у вітчизняних умовах.

Методи (Methods). У процесі написання статті були використані різні методи дослідження. Так, системний підхід і логічний методи дали змогу визначити підходи і технології у викладання спеціальних дисциплін у вищих навчальних закладах республіки Польщі та України. Крім того, за допомогою методу узагальнення та аналізу синтезовано досвід реалізації компетентнісного підходу під час підготовки фахівців просторової економіки (*Gospodarki Przestrzennej*) трьох польських вузів, а саме Ягеллонського, Варшавського та Вроцлавського університетів.

Для дослідження було використано значну кількість інформаційних джерел, основу яких становлять фундаментальні положення зарубіжних та вітчизняних вчених про основні положення компетентнісного підходу, структури та положення функціонування університетів, статті.

Результати дослідження та їх обговорення (Results). З часу проголошення земельної реформи в Україні якісно мінилися земельні відносини, структура землеволодінь і землекористувань, запроваджено плату за землю, оренду земельних ділянок, їх купівлю-продаж, дарування, міну, що умовило запровадження грошової оцінки земель. Це вимагає від фахівців галузі землеустрою спеціальних знань з ґрунтознавства, земельного права, економіки, кадастру, планування та забудови населених пунктів і особливо землевпорядного проектування. Землеустрій як сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональну організацію території адміністративно-територіальних одиниць, суб'єктів господарювання, потребує спеціальних умінь з складання документації із землеустрою. Адже проектна документація реалізує правові, економічні, екологічні та технічні заходи з охорони та впорядкування землі.

Існують різні підходи і технології у викладання спеціальних дисциплін у вищих навчальних закладах. Адже кожний виш у своїй діяльності спирається на задекларовані законодавчі освітні акти, орієнтири, методики, технології та традиції кожної держави, так і на традиції окремого вишу. Тому викладання кожної навчальної дисципліни в окремому навчальному закладі заслуговує окремого розгляду. Відповідно навчальні дисципліни, які пов'язані із вивченням питань просторової організації території відіграють важливу роль при підготовці бакалаврів землевпорядників. Проте, спробуємо окреслити основні тенденції, притаманні кожному вишу.

Ягеллонський університет (пол. *Uniwersytet Jagielloński*, лат. *Universitas Jagellonica Cracoviensis*, англ. *Jagiellonian University, JU*) у Кракові – найстаріший державний університет в Європі й один з найбільших у Польщі, що має найпотужнішу освітню й наукову базу, а також унікальну історію, що йде корінням у 1364 рік (у 2014 році ВНЗ святкував своє 650-річчя). Підготовка бакалаврів на факультеті біології і наук про Землю з освітнього напрямку економіка просторова (*Gospodarki Przestrzennej*) здійснюється за Болонською системою. Термін навчання три роки (шість семестрів). Трирічна програма підготовки бакалаврів складається з курсів, які викладаються протягом всіх років навчання із поступовим ускладненням їхньої структури та змісту.

Географічний інститут об'єднує спеціальності: географія фізична (*geografia fizyczna (GF)*); географія соціально-економічна (*geografia społeczno-ekonomiczna (GSE)*); просторова економіка і регіональний розвиток (*gospodarka przestrzenna i rozwój regionalny (GPiRR)*); туризм (*turystyka (T)*).

Студенти першого курсу бакалаврату мають спільну програму навчання. Поділ на спеціальності проходить з другого курсу. Обмеження, щодо кількості заяв для окремих спеціальностей, встановлює директор. Якщо число кандидатів перевищує затверджений ліміт, враховуються середні оцінки за перший семестр першого року навчання.

Програма навчання включає в себе три види курсів: обов'язкові курси (обов'язкові для всіх студентів); обов'язкові курси (обов'язкові для окремої спеціальності); курси на вибір (відповідно до існуючого переліку курсів Інституту географії та просторової економіки).

Бакалаври набувають знання та навички з просторового проектування об'єктів місцевості на заняттях навчальних дисциплін, курсового та дипломного проектування згідно навчального плану (табл. 1).

Таблиця 1

Витяг з навчального плану підготовки очної форми навчання I ступеня (3-річні бакалаврату (licencjackie))

Статус дисципліни	Номер	Назва дисципліни	Вид занять	Семестр	ECTS	Рік навчання
Обов'язкова	0117-DL	Основи територіального планування та охорони навколишнього середовища	30год. Теоретичні	2	3	1
Обов'язкова	1102-DL	Проекту (Курсове проектування)	30 Практичні	1, 2	6	2
Обов'язкова	0205-DL	Формування міських районів (Kształtowanie przestrzeni obszarów zurbanizowanych)	30 Теоретичні	1	3	2
Обов'язкова	0204-DL	Землекористування та розвиток сільських районів (Użytkowanie ziemi i kształtowanie przestrzeni wiejskiej)	30 Теоретичні	1	3	2
Обов'язкова вибіркова	4401-D	Просторова економіка гмін (Gospodarka przestrzenna gmin)	15 Теоретичні +15 Практичні	1	3	3
Обов'язкова вибіркова	4123-D	Проблеми розвитку регіонального і локального (Problemy rozwoju regionalnego i lokalnego)	24 Теоретичні +6 Семінари	1	3	3
Обов'язкова	1103-DL	Дипломне проектування (Proseminarium licencjackie)	30 Практичні	1, 2	4	3
Обов'язкова	1109-DL	Pracownia licencjacka Дипломне проектування	30 Практичні	1, 2	2	3
вибіркова	2413-D	AutoCAD в економіці просторовій (AutoCAD w gospodarce przestrzennej)	30 Практичні	1	3	1
вибіркова	4408-D	Планування сільських	10	1	3	

		населених пунктів (Planowanie obszarów miejskich)	Теорети- чні +20 Практичні			

Навчальна дисципліна «Основи територіального планування та охорони навколишнього середовища» вивчається студентами першого курсу. На заняттях навчального курсу студенти ознайомлюються з питаннями: основні поняття і визначення просторового управління, напрямки просторового планування, об'єкти планування, умови екологічного планування та землекористування, основи економіки, нерухомості і будівельного права, захист навколишнього середовища та просторового управління. Вибірковою дисципліною першого курсу є «AutoCAD в економіці просторовій». Цей курс знайомить майбутніх фахівців із основами роботи комп'ютерної програми AutoCAD, після вивчення якого, студенти набудуть уміння автоматизованого проектування та оформлення графічних матеріалів.

На другому році навчання виконується курсовий проект, однією з цілей розробки якого є закріплення навичок застосування як традиційних, так і новітніх технологій проектування об'єктів місцевості. Під час проектування студенти опрацьовують статті вітчизняної так і зарубіжної літератури згідно індивідуальних завдань. Для захисту складається мультимедійна презентація, а сам захист проходить у формі дискусії з методологічних питань заданої теми.

Дисципліни «Формування міських районів», «Землекористування та розвиток сільських районів» знайомлять студентів із історією розвитку сільських поселень й міст, градацією міст та сільських районів, елементами міського і сільського планування та перспективами розвитку цих територій.

На третьому курсі навчання бакалаврату заплановано цикл дисциплін пов'язаних з проектуванням гмін, сільських населених пунктів і регіонів, а саме: «Просторова економіка гмін», «Проблеми розвитку регіонального і локального», «Планування сільських населених пунктів». Дані дисципліни передбачають як теоретичні так і практичні заняття. На заняттях студенти вивчають основні інструменти національної просторової політики, основи сталого розвитку територій та процеси європейської інтеграції й просторового розвитку міст і муніципальних утворень.

Засвоєнні знання та набуті уміння з навчальних дисциплін бакалаври застосовують під час дипломного проектування. Розробку дипломних проектів здійснюють під керівництвом наукового керівника (орієкuna naukowego). Науковий керівник є провідником і радником студента протягом всього періоду навчання студента: загальних практичних досліджень (I рік), курсового проектування (II рік), дипломного проектування (III рік). Керівник закріплюється наказом директора інституту на першому курсі у рамках проходження загальних практичних досліджень. Після другого року навчання студент сам вибирає собі на третій курс керівника, але у випадку коли у викладача перевищується кількість заявок, працівник обирає сам студентів.

Таким чином, в Ягеллонському університеті компетентнісний підхід у вивченні дисциплін проектного напрямку в першу чергу завдяки забезпеченню неперервності здобуття знань та поступового поглиблення одного й того ж базового курсу. Даний підхід реалізовується в усіх видах навчальної діяльності, що дозволяє студентам набути певні знання, уміння і навички, сформувавши ключові компетентності.

Освітній напрямок землепорядкування (**Gospodarka przestrzenna**) у Варшавському університеті був відкритий у 2003 році. Підготовка фахівців даного напрямку **здійснюється на денній та заочній формі навчання**. Студенти отримують міждисциплінарні знання з формування просторового і соціально-економічного розвитку міст і сільських громад, регіонів, країни і розрахункових систем в міжнародному масштабі. Набувають уміння з просторового проектування та планування. Навчальний план Варшавського університету включає три групи різних дисциплін. Перша враховує елементи, які дозволяють зрозуміти процеси і умови просторових систем, а саме: соціально-економічної географії, соціології, демографії, макроекономіка, мікроекономіка, організація і управління, адміністративне право, комерційне і фінансове охорони навколишнього природного середовища, архітектури.

Другий важливий блок включає в себе предмети економічного циклу, які впливають на умови просторового планування, серед них: теорія і методологія просторового планування, основи економіки, методи просторового аналізу, теорія соціально-економічного розвитку регіону та регіональна політика. Дисципліни третьої групи забезпечують теоретичну основу для набуття практичних, професійних навичок, а саме: технічний креслення, картографія, урбаністичне проектування та сільське планування, методи планування, проектування навколишнього середовища, інформаційні системи проектування. Навчання передбачає велику кількість годин практики в області застосування комп'ютерних програм в галузі статистики, економетрики, для побудови планів і карт просторового розвитку. Важливим елементом дослідження є польові навчальні практики й виробничі практики, які здійснюються у відділах планування міст і муніципальних районів, проектних організаціях і дизайн-студіях [6, 7].

Університет Вроцлавський є одним з найстаріших університетів у Центральній Європі. Сьогодні цей навчальний заклад навчає близько 28000 студентів, магістрів і аспірантів на десяти факультетах. Підготовка бакалаврів напрямку *Gospodarka Przestrzenna* здійснюється на факультеті Наук про Землю і навколишнього середовища (*Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska*) та інституті географії та регіонального розвитку ([Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego](#)). На першому курсі даного напрямку навчання студенти вивчають обов'язкову навчальну дисципліну «Засади проектування». Дана дисципліна передбачає всього 54 години з них: 32 години аудиторного викладу (16 годин – теоретичних і 16 годин – практичних занять); 22 години самостійної роботи (2 години – підготовка до занять, 10 годин – опрацювання навчального матеріалу, 6 годин – робота з літературою, 4 години – підготовка до екзамену).

Основним завданням предмету є отримання знань про принципи ландшафтного дизайну міста, створення міської композиції. Зміст програми дисципліни включає теми лекцій: Засади проектування міських об'єктів; Елементи урбаністичної композиції – мова урбаністики; перцепційний аналіз міських об'єктів; міські інтер'єри: прості і в поєднанні, підлогу і стіни інтер'єру міського; роль барви, світла і озеленення в урбаністичних композиціях; основні засади формування міського просторового планування і принципи міської композиції. Практичні заняття передбачають проведення робіт: 1. Інвентаризація простору (ескізи, фотографії, замітки); 2. Підготовка окремих елементів міського аналізу (схем комунікаційна функція, композиція, форма); 3. Аналіз міського інтер'єру [5].

Загалом, попри окремі відмінності у підходах до викладання, слід від-

значити наступні основні способи реалізації компетентнісного підходу.

1. Вивчення умов просторового проектування відбувається у складі великих блоків навчальних дисциплін (модулів), які об'єднанні у групи (блоки) і розкривають загальні умови проектування, економічні підходи розвитку територій та професійні навички проектування.

2. Різновиди напрямків проектування передбачають компетентнісний підхід щодо вимог проектування у місті, селі, гміні, що вважається раціональним з огляду на їх функціональне призначення.

3. Значна увага приділяється автоматизованому проектуванню, вивченню спеціальних комп'ютерних програм, адже курсові та дипломні проекти потребують оформлення планів просторової організації території. Такі програми вивчаються на перших курсах у рамках різних дисциплін.

4. Розгляд проблемних ситуацій, використання методу проекту, проектування окремих об'єктів, створюють максимально наближене навчання до реальної проектної діяльності.

5. Робота в малих групах над спільним вирішенням навчальних завдань, є вдалим прикладом набуття комунікативних навичок.

Навчальним планом підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю «Землеустрій та кадастр» у вітчизняних вузах передбачено цикл дисциплін, які реалізують компетентнісний підхід з просторової організації території, а саме: Землевпорядне проектування, Прогнозування використання земель, Планування використання земель населених пунктів, Меліорація земель.

Навчальна дисципліна «Землевпорядне проектування» в навчальному плані підготовки бакалаврів за напрямом «Геодезія, картографія і землеустрій» забезпечує основні навички просторового проектування. Дисципліна викладається на третьому курсі. Її метою є формування теоретичних знань і набуття практичних навичок з основ землевпорядного проектування, розроблення землевпорядної документації і проектів територіального землеустрою, внутрігосподарського землеустрою сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань. Загалом система формування компетентностей при викладанні землевпорядного проектування у вітчизняних вишах представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

Формування системи компетентностей при викладанні дисципліни «Землевпорядне проектування»

Компетентності [4, с.22]	Результат навчання
Ключові (надпредметні)	Вміння і навички з користування та створення схем і проектів землеустрою.
Загально-галузеві	Вміння і навички з обґрунтування проектних рішень в землеустрої, розуміння значення землевпорядного проектування в комплексі землевпорядних робіт.
Предметні компетентності	Вміння проектувати основні об'єкти землеустрою. Критичний аналіз вибору методів проектування певних елементів в землевпорядній документації.

На нашу думку, реалізації компетентнісного підходу, зокрема формуванню «ключових» та загально-галузевих компетентностей заважає відо-

кремленість дисциплін у навчальних планах і програмах. Так наприклад, відсутні міжпредметні зв'язки із іншими дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки, такими як «Фотограмметрія та дистанційне зондування», «Супутникова геодезія та сферична астрономія», «ГІС і бази даних», «Картографія», адже вивчення яких в бакалавраті, відбувається на 4 курсах, що формує розрив у змістовному ланцюгу.

Щодо формування спеціально-предметних компетентностей, то представляється доцільним комбінувати традиційні так і інноваційні методи навчання. Зокрема, під час викладання даної дисципліни, формування спеціально-предметних компетентностей базується на традиційному розгляді основ проектування, проектної документації із наступним переходом до проектування об'єктів землеустрою та особливостей землеустрою в регіонах країни.

Висновки і перспективи (Discussion). При впровадженні компетентнісного підходу одним з головних чинників є формування зацікавленості студентів у самому процесі отримання знань та орієнтації на результат. Це особливо важливо в даному випадку, адже компетентності з просторового проектування являють собою базу умінь та навичок професії.

Як показує досвід польських вишів, реалізація компетентнісного підходу під час викладання дисциплін просторового проектування у вітчизняних ВНЗ можлива за умов: забезпечення неперервності формування «ключових» та загально-галузевих компетентностей завдяки існуванню вертикальних й горизонтальних зв'язків між дисциплінами, елементами курсів впродовж усього періоду навчання; максимальна наближеність завдань і питань до практичної сфери компетентності роботи землевпорядника.

Під час вивчення дисципліни «Землевпорядне проектування» студент повинен набути практичних навичок проектування територіальних об'єктів і створення проектної документації із землеустрою для успішного здійснення професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011>
2. Кремень В.Г. Концептуальні засади підвищення економічної ефективності освіти України в сучасних умовах [Текст]/В.Г. Кремень // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 1(78). – С. 5-14.
3. Кремень В.Г. Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Текст] /В.Г. Кремень // Педагогіка і психологія. – 2014. – № 4(85). – С. 5-11.
4. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн [Текст] : научное издание / О.І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи : (Бібліотека з освітньої політики): Колективна монографія. - Київ : К.І.С, 2004. - С. 16-25. - Библиогр. в конце ст.
5. Dokumentacja programu Kierunek GOSPODARKA PRZESTRZENNA kształceniastudia I stopnia, stacjonarne [Електронний документ] – Режим доступу: http://www.geogr.uni.wroc.pl/images/dydaktyka/sylabusy/gp_sylabusy.pdf
6. <http://www.gp.rsw.edu.pl/index.php/kierunek>
- 7 <http://py.wgsr.uw.edu.pl/student/programy>

References

1. Derzhavnyi standart bazovoi i povnoi zahalnoi serednoi osvity [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011>
2. Kremen V.H. Kontseptualni zasady pidvyshchennia ekonomichnoi efektyvnosti osvity Ukrainy v suchasnykh umovakh [Tekst]/V.H. Kremen // Pedagogika i psykholohiia. – 2013. – № 1(78). – S. 5-14.
3. Kremen V.H. Problemy yakosti ukrainskoi osvity v konteksti suchasnykh tsyvilizatsiinykh zmin [Tekst] /V.H. Kremen // Pedagogika i psykholohiia. – 2014. – № 4(85). – S. 5-11.
4. Pometun O. I. Teoriia ta praktyka poslidovnoi realizatsii kompetentnisnogo pidkhodu v dosvidi zarubizhnykh krain [Tekst] : nauchnoe yzdanye / O.I. Pometun // Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti: Svitovy dosvid ta ukrainski perspektyvy : (Biblioteka z osvitoi polityky): Kolektyvna monohrafiia. - Kyiv : K.I.S, 2004. - S. 16-25. - Byblyohr. v kontse st.
5. Dokumentacja programu Kierunek GOSPODARKA PRZESTRZENNA kształceniastudia I stopnia, stacjonarne [Електронний документ] – Режим доступу: http://www.geogr.uni.wroc.pl/images/dydaktyka/sylabusy/gp_sylabusy.pdf
6. <http://www.gp.rsw.edu.pl/index.php/kierunek>
- 7 <http://py.wgsr.uw.edu.pl/student/programy>

РЕАЛИЗАЦИЯ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОДХОДА ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ДИСЦИПЛИН ПРОСТРАНСТВЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ТЕРРИТОРИИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЕЙ: ПОЛЬСКИЙ И ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ ОПЫТ

Н. Г. Русина

Аннотация. В статье рассмотрены способы реализации компетентностного подхода при преподавании дисциплин пространственной организации территории при профессиональной подготовке землеустроителей.

Ключевые слова: компетентностный подход, надпредметная компетентность, общепредметная компетентность, специально предметная компетентность, учебные дисциплины.

IMPLEMENTATION OF COMPETENCE APPROACH IN TEACHING THE DISCIPLINES OF SPATIAL ORGANIZATION OF THE TERRITORY IN PROFESSIONAL TRAINING SURVEYORS: POLISH AND DOMESTIC EXPERIENCE

N.G. Rusina

Abstract. The article discusses ways of implementing competence approach in teaching the disciplines of spatial organization of the territory in the professional training of surveyors.

Keywords: competence approach, nadpredmetna competence, competence zahalnopredmetna specially-substantive competence subjects.